

OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MUSIQIY TA'LIMNI SHAXSGA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV ASOSIDA TASHKIL ETISH

Nuratdinova Almagul Bazarbay qizi

Qoraqalpog' davlat universiteti, "San'atshunoslik" fakulteti stajyor-o'qituvchisi.

KIRISH

Musiqi ta'limi insonning estetik, intellektual va shaxsiy rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Oliy ta'lim muassasalarida musiqiy ta'lim nafaqat kasbiy tayyorgarlikni shakllantiradi, balki talabaning ijodiy salohiyati, madaniy bilimlari va shaxsiy qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagogik jarayonda shaxsga yo'naltirilgan yondashuvning ahamiyati ortib bormoqda. Ushbu yondashuv talabaning individual qiziqishlari, ehtiyojlari va imkoniyatlarini hisobga olib, musiqiy ta'lim jarayonini samarali va motivatsiyalangan qilishi bilan ajralib turadi.

Tezisning maqsadi – oliy ta'lim muassasalarida musiqiy ta'limni shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etishning pedagogik asoslarini aniqlash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Ushbu masala bugungi kunda dolzarb bo'lib, pedagogik innovatsiyalarni joriy etish va talabaning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Asosiy qism

Pedagogik asoslar va musiqiy kompetensiya

Musiqiy ta'limning samaradorligi talabaning individual qobiliyatlari bilan bevosita bog'liq. Talabaning musiqiy kompetensiyasi uning ijodiy fikrlash, estetik did va texnik mahorat darajasini o'z ichiga oladi. An'anaviy yondashuvlarda darslar ko'proq umumiy metodik usullarga asoslangan bo'lsa, zamonaviy yondashuvlar individual imkoniyatlarni hisobga oladi, interaktiv va innovatsion metodlarni joriy qiladi. Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv talabaning kuchli va zaif tomonlarini aniqlashga, unga mos metodlarni tanlashga imkon beradi.

Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv metodikasi

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim jarayoni birinchidan, talabaning individual qiziqishlari va ehtiyojlarini aniqlashdan boshlanadi. Bu o'quvchi bilan individual suhbatlar, testlar, loyihaviy vazifalar orqali amalga oshiriladi. Faol va interaktiv metodlar, masalan, guruh va individual mashg'ulotlar, muammolarni hal qilishga yo'naltirilgan loyihalar, talabaning ijodiy salohiyatini rivojlantiradi. Differensial yondashuv esa bir guruhdagi talabalarning turli qobiliyatlarini hisobga olib, mashg'ulotlarni moslashtirishga xizmat qiladi. Individual mashg'ulotlar esa talabaning o'z sur'atida rivojlanishi va shaxsiy natijalarini ko'rishi uchun imkon yaratadi.

Amaliy tajriba va samaradorlik

Shaxsga yo'naltirilgan yondashuvni amaliyotga tatbiq etishda pedagoglar nazariy bilimlarni real mashg'ulotlar bilan uyg'unlashtiradi. Talabaning yutuqlari muntazam baholanadi va rag'batlantiriladi. Masalan, ijodiy loyiha natijalari, konsert va ijodiy ishlanmalar baholash tizimiga kiritiladi. Bu esa talabaning motivatsiyasini oshiradi, o'z maqsadiga erishish uchun intilishlarni kuchaytiradi. Shu bilan birga, amaliyotdan olingan

tajriba shuni ko'rsatadiki, shaxsga yo'naltirilgan yondashuv musiqiy ta'limning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi va talabaning shaxsiy rivojlanishiga hissa qo'shadi.

Xulosa

Oliy ta'lim muassasalarida musiqiy ta'limni shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etish talabaning individual qobiliyatlari, ijodiy salohiyati va motivatsiyasini rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. Bunday yondashuv pedagogik innovatsiyalarni joriy etish, dars jarayonini interaktiv va samarali qilish imkonini beradi. Kelajakda bu yondashuvni yanada mukammallashtirish va har bir talabaning shaxsiy rivojlanishiga moslashtirish zarur. Shu yo'l bilan musiqiy ta'lim nafaqat kasbiy tayyorgarlik, balki talabaning shaxsiy va madaniy o'sishini ta'minlovchi samarali jarayon bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-6108-son qarori. – Toshkent, 2020.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi" to'g'risidagi qarori. – Toshkent, 2019.
4. Avliyakov N. X. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2015. – 264 b.
5. Nishonova Z. T. Shaxsga yo'naltirilgan ta'limning nazariy asoslari. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2018. – 180 b.
6. To'xtayev R. Musiqa ta'limi metodikasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2019. – 220 b.
7. Jalolov J. Musiqa o'qitish metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2002. – 200 b.
8. Hasanboeva O., Yo'ldoshev J. Pedagogik texnologiyalar va innovatsiyalar. – Toshkent: Fan, 2017. – 210 b.
9. Gardner H. Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. – New York: Basic Books, 1983. – 440 p.
10. Rogers C. Freedom to Learn. – Columbus: Charles E. Merrill Publishing, 1969. – 358 p.